

[Udenrigsministeren.]

kunde tænke sig, at Selvbestemmelsesretens Udøvelse skulde sikres, og det ærede Medlem vil erindre, at jeg allerede tidligere havde givet Udtryk for Betænkeligheder, der talte imod, at den danske Regering skulde gøre et Krav om „en ny § 5“ til sit, Betænkeligheder, som i Tidens Løb efter gentagen Overvejelse og med de Erfaringer, som Udviklingen har givet mig, ikke er blevet mindre.

Saaledes som Forholdene er, mener jeg ikke, at det vil være i Danmarks Interesse, at den danske Regering nu stiller eller støtter Krav om, at der traktatmæssigt sikres Sydslesvigerne Adgang til at stemme sig til Danmark. Jeg tror, at Fremsettelsen af et saadant Krav — forudsat at det overhovedet var gennemførligt — vilde forpligte Danmark udenrigspolitisk og medføre Konsekvenser for os, som jeg ikke mener at kunne tage Medansvaret for.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen henviste til, at England i sin Note af 9. September 1946 har antydnet, at man kunde gaa med til en Afstemning i Sydslesvig, ganske vist nu, men det ærede Medlem mente, at der maaske var en Mulighed for en Forhandling om, at denne Afstemning ikke skulde foretages nu, men senere. Jeg skal hertil blot gøre den Bemærkning, at det var et Kardinalpunkt i det engelske Memorandum, at saafremt den danske Regering skulde beslutte sig til at fremsætte Ønske om en Grænseforandring eller om en Afstemning, skulde dette Ønske fremsættes omgaaende eller i den allernærmeste Fremtid, saaledes at Problemerne ikke blev skudt ud i det uvisse. Oktobernoten var jo netop et Svar paa dette engelske Memorandum, og den daværende Statsminister accepterede Oktobernoten og gjorde den til Grundlaget for sin Regerings Politik.

Man kunde endvidere spørge: Naar den daværende Statsminister efter den 19. Oktober 1946 i saakaldte private Udtalelser fremsatte Ønske om en videregaaende Politik end den, Folketinget havde billiget, og som jeg var forpligtet til at gennemføre, burde jeg da ikke være traadt ud af Regeringen? Jeg kunde hertil svare, at den daværende Statsminister jo Gang

paa Gang gjorde gældende, at disse hans Udtalelser var noget rent privat, der ikke skulde berøre vor Udenrigspolitik, og Gang paa Gang her i Tinget fastslog, at Regeringens Politik var den, Folketinget havde givet Tilslutning.

Men jeg erkender, at man kan bebrejde mig, at jeg blev siddende som Udenrigsminister. Jeg har overvejet dette gentagne Gange, navnlig i Sommerens Løb, men jeg er saa længe som muligt veget tilbage for som Ikke-Politiker at give Anledning til en Regeringskrise.

Jeg haaber hermed, i Tilslutning til, hvad den højtærede Statsminister udtalte for lidt siden, at have repliceret til de vigtigste af de saglige Udtalelser, de ærede Ordførere fremsatte i forrige Uge. Men jeg bør vel ogsaa gøre nogle Bemærkninger til det personlige Angreb, jeg var Genstand for.

Jeg erkender, at det ærede Medlem Hr. Knud Kristensens Angreb paa mig har gjort mig ondt. Hvis det har været Hensigten at saare mig, maa jeg indrømme det ærede Medlem den Tilfredsstillelse, at Hensigten er naaet. At det ærede Medlem og jeg tænker i forskellige Baner, har ikke fra min Side været til Hinder for, at jeg kunde nære Agtelse for ham, ikke blot før jeg personligt lærte ham at kende, men ogsaa i den Tid, vort Samarbejde varede. Men efter at det ærede Medlem her fra Folketingets Talerstol har afsløret en Tankegang, som jeg ikke tidligere har været i Stand til at gennemskue, maa jeg erkende, at min Agtelse for ham nu er mindre end før.

Det ærede Medlem sagde, at han savnede parlamentariske Udtryk for at betegne min Handlemaade. Det gør jeg ikke for at betegne hans. Jeg savner ikke Ord til at karakterisere det ærede Medlems Optræden, heller ikke parlamentariske Ord. Men jeg mener ikke, det er nødvendigt at bruge dem. Det ærede Medlems Udtalelser afslører tilstrækkelig tydeligt hans Tankegang og falder tilbage paa ham selv. Desuden ligger det ikke til mig at bruge grove Ord. Men jeg forstaar ikke, at man kan tænke saadan om andre Menneskers Motiver, som det ærede Medlem gør.

Det har været brydsomt at være Udenrigsminister i hans Regering. Naar det har været muligt for mig at gennemføre det, saa